

עין משפט
נר מצוה

מה.

נערה שנתפתה פרק רביעי כתובות

מסורת הש"ס

בה א מיי פ"ג מהל'
נערה בתולה הל' ז
סמג עשין נה:
ב ב מיי שם פ"ג מהל'
אסורי ביאה הלכה י
סמג שם:
ב ג מיי פ"ג מהל'
אסורי ביאה הל' ח:
ב ד מיי פ"ג מהל'
שננות הל' י:

אמר רבא מוציא שם רע קאמרת שאני מוציא שם רע דחידוש הוא. נראה דמתחלה מקשה ממוציא שם רע משום דס"ד דהש"ס דמסבירא אמרינן דיה דמדין בסקילה ולא אמרינן הוילא ואישתני גופא אישתני קטלא הילכך מקשה דגבי נערה המאורסה נמי לית לן למימר דאישתני קטלא ומשני רבא שאני

מוציא שם רע דחידוש הוא ולא מסבירא אמרינן דיה הכי אלא משום דאשכחן דחדית דיה רחמנא כי האי גוונא דלא אמרינן הוילא ואישתני דינא אישתני קטלא והא דנקט נכנסה לחופה ולא נבעלה לאו דווקא אלא הכי נמי דהוה מצי למנקט ונבעלה למאן דמוקי מוציא שם רע דווקא דבעל (א) אלא נקט למאן דמוקי אע"ג דלא בעלן ולפי זה לא גרסינן בעלמא דאי גרסינן נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא בחנק משמע דהכא מוציא שם רע חייב סקילה אפילו זינתה אחר חופה והא לימא דזינתה אחר חופה אפילו מוציא שם רע בחנק ולפי זה הא דקמני לעיל צ"ל לא עדים בבית חמיה שזינתה צ"ל דאיהו רבא מוציא שם רע דחידוש הוא נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזינתה בחנק ואילו מוציא שם רע בסקילה אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרבא דלמא כי חדית רחמנא היכא דלא אישתני גופא אבל היכא דאישתני גופא לא חדית רחמנא אלא אמר רב נחמן בר יצחק אישתני ולא אישתני תנאי היא דתנן (א) חטאו עד שלא נתמנו ונתמנו הרי הן כהדיוטות רבי שמעון אומר אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבים משנתמנו פטורים אימור

סוקלין אותה על פתח בית אביה דהכי כתיב (ו) והוציאו את הנערה אל פתח בית אביה והיא צבאו עדים בבית חמיה כתיב דהא מוציא שם רע כתיב דמפרש דיה קרא ואקרב אליה (א) אלמא כשניסת: ראו גידולים שגדלו. כלומר מצית זה ילאת הנבלה שבו זינתה: צאו לה עדים בבית אביה. קודם שנשאת:

סוקלין אותה על שער העיר. דכתיב (ז) כי יהיה נערה בתולה מאורסה וגו' והוצאתם את שניהם אל שער העיר והיא: **סידון בחנק.** כי היכי דאילו זנאי השתא לאו סקילה איכא אלא חנק דכי כתיב סקילה זינתה נערה כתיב שנאמר (ח) כי יהיה נערה בתולה וגו' השתא נמי בחנק דכיון דאשתני גופא צין חטא להעמדה צדין אשתני קטלא לכדשהתא: **הוציא עליה שם רע.** שנכנסה משבגרה ולא מלא לה בתולים וצ"ל לז"ד: **הוא אינו לוקה.** אם כיחש: **ואינו נותן מטה סלע.** דכי כתיב (ט) ויסרו אותו מלקות וענשו אותו ממנו צנערה כתיב וזה עקימת שפתי גורמין לו ליענש כדמתרין לקמן ועקימת שפתי צבוגרת הוא: **היא.** אם אמת היה: **והומיה.** עדים שהיו מעידים על זנותה ונמצאו זוממין: **מקדימין לציט בסקילה.** כלומר ישימו צבקר לשם כי אין להם נס והמלטה מן המיתה הזאת: **היא והומיה ס"ד.** אם אמת היה אין שקר: **אלא או היא.** אם אמת: **או והומיה.** אם שקר: **לציט בסקילה.** אלמא אע"ג דאשתני גופא ואילו זנאי השתא בת חנק היא לא

אמרינן אישתני קטלא: **מוציא שם רע קאמרת.** לאומצי אסרחה ולבסוף בגרה דמי תנא דאיידי צבאו לה עדים בבית אביה: **שאני.** מיתה הבאה על ידי הוצאת שם רע דבעל משנשאת: **דחידוש הוא.** ולא אמרינן דה דמשום דאישתני (א) דינא דאי זנאי השתא בת חנק היא נימא אישתני קטלא דהך דזנאי צנערות: **דהא נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזינתה בחנק כו'.** (א) ומדע דהא בלא בגרה נמי [בכלל] הוצאת שם רע ואפי' צנערות אשתני דינא הוא דאילו זנאי השתא חנק הוא דאיכא הוילא ונכנסה לחופה אע"פ שלא נבעלה כדמניא [לקמן] (דף מח:): **נערה ולא צוגרת בתולה ולא צבולה מאורסה ולא נשואה מאי לא נשואה אי נימא נשואה ממש היינו ולא צבולה אלא לאו נכנסה לחופה ולא נבעלה אלמא אילו זנאי השתא בת חנק היא: ואילו מוציא שם רע.** עליה השתא זנאי קודם כניסה לחופה בסקילה אלמא בהוצאת שם רע לא אמרינן דמשום דאישתני דינא אילו זנאי השתא לישתני קטלא הבא ע"י זנות דמעיקרא והילכך צין בגרה נמי וניסת לא אמרינן במוציא שם רע דמשום דאישתני דינא דהשתא אישתני קטלא דמעיקרא: **ודלמא כי חדיס.** כלומר הא ראייה דמיימין מסתם מוציא ש"ר לכאן לאו ראייה היא לכאן דהתם הוא דלף על גב דאישתני דינא דאילו זנאי השתא לא אישתני קטלא דהא דזנאי מעיקרא משום דלא אישתני גופא הוא וחידיש שחידשה תורה (א) באשתני דינא חדית באשתני גופא לא חדית אבל בגרה אישתני גופא היא ואי צבאו לה עדים בבית אביה אית לך למימר קרחה ולבסוף בגרה בחנק במוציא שם רע נמי משבגרה הוה ליה למימתי חנק: **אלא אמר רב נחמן בר יצחק.** הא דמני שילא תידון בחנק הוילא ואישתני גופא אישתני קטלא ותניא אחריתא בסקילה ואע"ג דאישתני גופא לא אישתני קטלא תנאי היא: **אישתני ולא אישתני.** אי אמרינן אישתני קטלא או לא אישתני קטלא תנאי היא: **חטאו עד שלא נתמנו.** נשיא ומשוח שאין קרבנם כשל יחיד שהנשיא מביא שעיר ומשוח מביא פרי: **הרי הן כהדיוטות.** כשכבה ושעירה שאע"פ שנשתנה גופה לא נשתנה קרבנם: **אם נודע להם עד שלא נתמנו.** דהוה ליה ידיעה וחטאה צדק גופא חייבין כהדיוטות: **משנתמנו.** דהוה ליה חטאה בשעת קרבן יחיד וידיעה בשעת קרבן נשיא: **פטורין.** לגמרי. אלמא דמשום דאישתני גופא אישתני קרבן:

אימור

צרייתא חתא לאשמועינן דיני פתח בית אב וכוון דקאי מציעתא צנערה המאורסה צבאו לה עדים בבית אביה מסיק נמי סרחה ולבסוף בגרה בבית אביה צמה שעומד צו השתא (א) וזהו דקאמר ואילו מוציא ש"ר אע"ג דהכל איירי במוציא ש"ר ה"פ ואילו מוציא ש"ר על האיסורין דאיידי דיה קרא הו' בסקילה אבל ק"ק דמני בשמעתי (לקמן מו.) לא אמר לעדים צבאו והעדויו וכן מעידין מאלהן היא והומיה מקדימין לציט בסקילה אלמא אפי' בלא הוצאת ש"ר לא אמרינן הוילא ואישתני דינא אישתני קטלא ומיהו י"ל דאע"ג דלא אמר לעדים הכי הוציא ש"ר וחדית דיה רחמנא ורצינו שמואל מפרש שאני מוציא שם רע דחידוש הוא שהרי נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא בלא הוצאת שם רע וזינתה אחר חופה בחנק ואילו מוציא שם רע כי האי גוונא שזינתה אחר נישואין בסקילה דהכי משתמעי קראי דכתיב ואם אמת היה כו' ולא נמצאו בתולים לנערה וסקילה משמע דכל ענין שלא נמצאו לא בתולים היא בסקילה ואפילו זינתה תחתיו ואע"ג דכתיב אל פתח בית אביה וזינתה תחתיו אין כאן פתח בית אביה היינו משום דלא ש"ך לומר ראו גידולים שגדלו וזהו כמו י"ש לא אב ואין לה פתח בית אב או אין לה אב דהוילא בסקילה אע"ג דליכא פתח בית אביה והיינו חידוש דבעלמא בלא הוצאת שם רע וזינתה אחר חופה בחנק כדדרשין לקמן מאורסה ולא נשואה שנכנסה לחופה ולא נבעלה וצמנא ש"ר בסקילה והשתא אמי נמי שפיר הא דלא נקט בצרייתא צאו לה עדים בבית חמיה שזינתה בבית אביה בלא הוצאת שם רע תידון בחנק דהא מודה רבא דלא אמרינן הוילא ואישתני דינא אישתני קטלא אבל קשה לרצונו יצחק לפירושו זה דהא לקמן (דף מח:): **דרשין לזנות בית אביה פרט שמסר האב לשלוחי הבעל וכל שכן היכא שנכנסה לחופה וההוא קרא לזנות בית אביה במוציא ש"ר כדריא כתיב: דלמא בי חדית רחמנא היכא דלא אישתני גופא.** ואע"ג דלעיל צבאו נערות (דף נח: ושם) קרי לבעולה אישתני גופא הכא לא חשיב אישתני גופא אפילו למאן דלא מחייב במוציא שם רע אלא צבעל דהא כבר היתה בעולה מן הנוסף וצבעילה דנוסף לא חשיב לה שניו הנוף דלא מיירי הכא אלא צבשו הנוף אחר העצירה: **תנאי היא דתנאי ב'.** וא"ת והא הכא ליכא אלא שניו דינא והכי מיימתי לאישתני גופא דלעיל ויש לומר דלא מפליג לעיל צין אישתני גופא לאישתני דינא אלא לרבא דאמר מוציא שם רע חידוש הוא הילכך פריך ליה כיון דאמרת דחידוש הוא ואינה גופא אבל לרב נחמן דאית ליה דמסבירא קאמר דלא אישתני קטלא ולא מחידושא לדידיה ליכא לפלוגי צין אישתני דינא לאישתני גופא אישתני קרבן כל שכן באישתני גופא ואינו חושש אלא להביא תנא דסבירא כצרייתא דשילא דלא משכשין לה מקמי אידך צרייתא משום דצרייתא דשילא לא רצי חייא ורצי אשעיא אבל לאידך צרייתא לא מיימתי שום ראייה מדרבנן דהא במסקנא משכשין לה היא דשילא:

אימור

(א) סנהדרין ע"א: (ב) [לקמן מו.], (ג) הוריות י"ה (ד) [דברים כב.], (ה) פ"י כ"י, (ו) פ"י כ"י, (ז) [וע"ע חו"ס יבמות נט. ד"ה והא.],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דחידוש הוא וכו' דאישתני גופא דאי זנאי: (ב) ד"ה דהא נכנסה וכו' בחנק כו' כלומר ומדע: (ג) ד"ה והלמא וכו' שחידשה תורה (באשתני דינא חדיס) תנאי וכו' כי"א בלא אישתני גופא חדיס:

מוסף רש"י

סרחה. נערה המאורסה כימי נערות, ולבסוף בגרה. משעמדה צדין. בחנק. כניסה. דהשתא (סנהדרין ע"א). הרי הן כהדיוטות. דכנת חטא חלי (הוריות י"ה). אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבים, ד"ש חטאה וידיעה בעי (שם).